

Број: 03-02-1815/2024
Сарајево, 12.11.2024. године

**ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- Представнички дом -
госп Драган Миоковић, председавајући
- Дом народа -
госп Томислав Мартиновић, председавајући

Поштовани,

У складу са чланом IV.Б.3.7.ц) (III) Устава Федерације Босне и Херцеговине, а у вези са чланом 172. став (1) Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24) и чланом 164. став (1) Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09, 24/20 и 60/24), **ради разматрања и усвајања по скраћеном поступку, достављам Вам ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПУНИ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК**, који је утврдила Влада Федерације Босне и Херцеговине на 139. хитној - тематској сједници, одржаној 12.11.2024. године.

Приједлог закона се доставља на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине.

У складу са чл. 99. и 100. Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24) као и са чл. 89. и 90. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09, 24/20 и 60/24), молим да Приједлог закона о допуни Закона о порезу на доходак, уврстите у Приједлог дневног реда прве наредне сједнице Представничког дома и у Приједлог дневног реда прве наредне сједнице Дома народа Парламента Федерације БиХ.

С поштовањем,

Прилог:

- Приједлог закона на српском језику (CD),
- Одредба закона која се допуњује,
- Образац број 2,
- Изјава о усклађености и
- Закон о порезу на доходак („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 и 65/13)

**Цо: Федерално министарство финансија -
Федерално министарство финансија
госп Тони Краљевић, министар**

Co: Predmet

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

ПРИЈЕДЛОГ

ЗАКОН
О ДОПУНИ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК

Сарајево, новембар 2024. године

ЗАКОН О ДОПУНИ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК

Члан 1.

У Закону о порезу на доходак („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 и 65/13) члан 10. став (4) иза тачке 6) додаје се нова тачка 7) која гласи:

„7) новчане накнаде запосленику на име дијела плате за радни учинак у складу са важећим прописима о раду, до 200,00 КМ мјесечно, за период од дана почетка примјене овог закона до 31.12.2025. године.“

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“, а примјењује се од 01.01.2025. године.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

ПРИЈЕДЛОГА ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО СКРАЋЕНОМ ПОСТУПКУ

Одредбом члана 172. став (1) Пословника Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24) прописује се, да када када није у питању сложен и опсежан закон, подносилац Приједлога закона може умјесто нацрта поднијети приједлог закона и предложити да се приједлог закона разматра по скраћеном поступку без нацрта закона.

Такође, чланом 164. став (1) Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09, 24/20 и 60/24) прописује се да се када је то програмом рада Дома народа предвиђено или када није у питању сложен и опсежан закон, подносилац приједлога закона може умјесто нацрта да поднесе приједлог закона и да предложи да се приједлог закона разматра по скраћеном поступку, без нацрта закона.

Законом о допуни Закона о порезу на доходак врши се допуна једне одредбе у важећем закону, чиме се испуњава услов да закон није обиман и сложен, а истовремено осигурава се провођење једне од низа мјера растерећења послодаваца у што краћем року, одмах од дана његове примјене 01.01.2025. године.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ДОПУНИ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог Закона садржан је у члану III 1. тачка ц), који је измијењен амандманима VIII, LXXXIX и CVI и члану IV А. 20. (1) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине, према којима је у искључивој надлежности Федерације доношење прописа о финансијама и финансијским институцијама Федерације и фискална политика Федерације, а Парламент Федерације, уз остала овлаштења предвиђена Уставом, одговоран је за доношење закона о обављању дужности федералне власти.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Тренутна економска ситуација у Федерацији Босне и Херцеговине (ФБиХ) суочава се с низом изазова и несигурности, али и с одређеним позитивним трендовима у неким секторима. Иако је БДП ФБиХ у 2022. и 2023. години растао између 2% и 3%, стопа раста није била висока у упоредби с неким другим државама у регији. Овај раст углавном је био потакнут потрошњом домаћинстава и извозом, но и даље је слабији него што би било потребно за озбиљнији економски опоравак и развој.

Један од кључних проблема је одлазак радно способних људи из БиХ, у потрази за бољим приликама, што доводи до одљева мозгова и смањења радне снаге. Инфлација, која је била присутна у 2023. години, такођер је негативно утицала на куповну моћ грађана. Цијене хране, енергената и основних услуга значајно су порасле, чиме су домаћинства додатно оптерећена. Иако је инфлација смањена у другој половини 2023. године у односу на прву половину, цијене основних потроштина остале су високе, а највише су погођени грађани са средњим и ниским приходима.

С обзиром на тренутну економску ситуацију, потребне су хитне мјере које ће имати брзе ефекте како би се одржао позитиван БДП раст. Постоји свијест о потреби реформе закона о порезу на доходак и закона о доприносима као кључних инструмената фискалне политике, међутим, за provedбу ових реформи потребно је вријеме и детаљне анализе утјецаја ових закона на економске, социјалне и административне циљеве. Нажалост, тренутно немамо довољно времена за детаљну припрему тих реформи.

Влада Федерације Босне и Херцеговине је током 2024. године подржала повећање прихода физичких лица у сарадњи с послодавцима, омогућујући исплату неопорезиве помоћи до 2.768 КМ.

С обзиром на потребу за хитном мјером у 2025. години, која би омогућила послодавцима повећање плаћа запосленика без порезног оптерећења, предложено је изузеће дијела прихода, односно плаће, од опорезивања. Овај приједлог има за циљ мотивирати послодавце да запосленицима омогуће веће нето приходе, што може довести до веће потрошње и подршке економском расту. Тиме се смањује финансијско оптерећење за запосленике који зарађују

испод одређених прагова, чиме се повећава њихова куповна моћ и побољшава квалитета живота.

Истовремено, изузеће прихода повезано је с радним учинком запосленика према послодавцу, што ствара позитивну синергију између њих, резултирајући обостраним позитивним учинком. Предложено изузеће дијела прихода на име радног учинка има сврху да додатно потакне продуктивност и мотивацију на тржишту рада.

III ОДРЕДБА ЗАКОНА КОЈА СЕ ДОПУЊУЈЕ

А . Приход од samozapoшљавања

Члан 10

(1) Приходима од samozapoшљавања сматра се: бруто плата коју послодавац исплаћује запосленом на основу уговора о раду или радног односа или даје у роби, накнадама, контра-услугама и / или у облику премија и других прихода за рад обављен према његовим упутствима, осим прихода из чл. 5 и 6 овог закона.

(2) Опорезивим приходом од samozapoшљавања сматра се и следеће:

1) додатни приход на основу накнада, помоћи, итд. исплаћује послодавац запосленима у износима који прелазе износе утврђене Правилником о примени Закона о порезу на доходак,

2) плате које исплаћује друго лице уместо послодавца,

3) заостале зараде, односно разлике у платама које се односе на протекле пореске периоде, које се исплаћују запосленом или бившем запосленом у текућем пореском периоду на основу судске пресуде, осим износа затезне камате, која се у овом случају не сматра опорезивим приходом од samozapoшљавања,

4) сви остали приходи на основу и у вези са samozapoшљавањем.

(3) Користи примљене на основу samozapoшљавања укључују се у приход, како слиједи:

1) коришћење возила и других средстава за личну употребу;

2) смештај, исхрана, као и коришћење других добара и услуга које су бесплатне или по цени нижој од тржишне,

3 одобрені бескаматни кредити или кредити са каматном стопом која је нижа од тржишне каматне стопе,

4) измиривање личних трошкова од послодавца,

5) измиривање или опрост дужничке обавезе од послодавца.

(4) Приход који није укључен у приход од samozapoшљавања и који не подлијеже опорезивању је:

1) помоћ за штете настале услед елементарних непогода и помоћ по основу повреда и болести коју послодавац исплаћује запосленом или члану његове породице до износа утврђеног посебним прописима,

2) храну коју послодавац обезбеђује запосленима у својим просторијама до вредности накнаде за топли оброк утврђене посебним прописима,

3) смештај који послодавац обезбиједи запосленом у месту обављања делатности, уколико је потребно користити смештај запосленог у сврху обављања радног задатка,

4) смјештај и плаћање трошкова смјештаја јавних службеника запослених у дипломатско-конзуларним представништвима у иностранству и других накнада које се исплаћују до износа утврђеног посебним прописима,

5) поклон(е) који послодавац даје запосленом једном или више пута у пореском периоду поводом државних и/или вјерских празника или јубилеја предузећа, чија укупна вриједност није већа од 30% просјечне мјесечне нето плате исплаћене у Федерацији према најновијим објављеним подацима надлежног статистичког органа,

6) отпремнина у случају престанка уговора о раду у складу са чланом 100. Закона о раду („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 43/99, 32/00 и 29/03) и Општи колективни уговор.

IV ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ ПРАВНИХ РЈЕШЕЊА

У члану 1. овог закона допуњује се члан 10. став (4) важећег закона, у којем се одређују (не)опорезиви приходи од несамосталне дјелатности, на начин да се додаје нова категорија неопорезивог прихода од несамосталне дјелатности са ограниченим периодом примјене.

У члану 2. овог закона одређује се ступање на снагу овог закона.

V УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, ЕВРОПСКИМ ПРИНЦИПИМА И СТАНДАРДИМА

Након увида у примарне и секундарне изворе права Европске уније и анализе одредби нацрта Закона о допуни закона о порезу на доходак установљено је да тренутно не постоје важеће директиве које уређују достављени нацрт. Стога, имајући у виду обавезу прописану одредбом члана 3. став (2) Уредбе о Уреду Владе Федерације Босне и Херцеговине за законодавство и усклађеност са прописима Европске уније („Службене новине Федерације БиХ“, број: 26/20), на прописаном обрасцу смо сачинили Изјаву о усклађености, а Упоредни приказ нисмо из наведених разлога.

VI ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТАВА

За провођење овог закона није потребно осигурати додатна средства у Буџету Федерације Босне и Херцеговине.